



**Johanna Hästbacka**  
 Dosentti, osastonylilääkäri  
 HUS, ATeK, Tehohoidon linja

## Sepsis Ry

► Keväällä 2019 matkustin Brysselin ISICEM-kokoukseen päivän etuajassa osallistuakseni European Sepsis Alliancen kokoukseen. Sain hämmästelä sen työn määrää ja saavutuksia, jota Euroopassa oli jo tehty sepsiksen tunnettuuden lisäämiseksi niin terveydenhuollon ammattilaisten kuin potilasjärjestöjen taholta. Viimeistään tuolloin oivalsin itsekkin, miten ammattilaisten vaikuttamistyön rinnalle tarvitaan potilasjärjestöjä ja henkilökohtaisia tarinoita. Tapasin Sharszhad Kiavashin, ruotsalaisen nuoren naisen, joka on ollut paljon kansainvälisestikin esillä kertomassa omaa selviytymistarinaansa, johon kuului viivästyneen sepsisdiagnoosin jälkeen pitkä tehohoito, molempien alaraajojen sääriamputaatiot ja selviytyminen mutkikkaiden vaiheiden jälkeen voittajaksi ja maratonjuoksijaksi ([https://www.youtube.com/](https://www.youtube.com/watch?v=pBSuVuA8VBw)

[watch?v=pBSuVuA8VBw](https://www.youtube.com/watch?v=pBSuVuA8VBw)). Tarina oli tietysti poikkeuksellinen, mutta omiaan tuomaan yleisön edelleen huonosti tuntemaa diagnoosia esiin ja myös valamaan toivoa samassa tilanteessa oleville. Monessa maassa oli kampanjaan sepsiksen tunnettuuden lisäämiseksi valjastettu yritysmaailmaa ja potilasjärjestöjä terveydenhuollon toimijoiden ohella. Britanniassa sepsiksestä sai lukea maitotölkin kyljestä, mikä on jopa rohkea veto elintarvikealalta.

Huonosti tunnettu diagnoosi? Onko tämä liioittelua vai olisiko Suomessakin tarpeen ryhtyä toimiin? Ruotsalaisten Adam Linderin ja Lisa Mellhammarin esimerkkiä seuraten teetimme Kantar Oy:llä kyselytutkimuksen, jossa yleisöltä tiedusteltiin, kuinka tuttu käsite sepsis heille on. Toden totta, termi oli erittäin huonosti tunnettu, vaikka tunnis-

timme onneksi hiukan ruotsalaisia paremmin. Suomessa kolmannes oli kuullut sepsiksestä, Ruotsissa reilu viidennes ja molemmissa siihen liittyvä kuolleisuus arvioitiin välille 1–10%. Terveydenhuollon curriculummeissakaan aihetta ei välttämättä ole systemaattisesti opetettu. Samanaikaisesti kliininen kokemus kertoi, että diagnostiikassakin edelleen tapahtui merkittäviä viiveitä, vaikka aika on kriittinen ennusteen kannalta. Ymmärrettävää sinänsä, onhan taudinkuva monimuotoinen ja petollinenkin. Sepsiksen jälkitila puolestaan on tehohoitolääkäreillekin suhteellisen uusi käsite, joten työskarkaa tuntui riittävän. Päädyimme kokoamaan työryhmän aiheesta kiinnostuneista ammattilaisista ja myös entisistä potilaista. Tähän saatiin HUSilta pieni hankerahoitus valtion tutkimusrahan muodossa ja se on mahdollistanut



13.9.2020 Meilahden campus sepsispäivän väreissä. Kuva Mervi Valta 2020.



Ensimmäisen sepsispäivän ständillä Meilahden henkilöstöruokalassa. Kuva Salla Metso 2020.



Sepsispäivän rekvisiittia. Kuva Mervi Valta 2020.



World Sepsis Day infograafeja saatavilla Toolkits – World Sepsis Day – September 13. Kuva Mervi Valta 2021.

toiminnan käynnistelyn ja pienen aiheeseen liittyvän tutkimusprojektin yhteistyössä ensihoidon tutkijoiden kanssa.

Säännöllisissä tapaamisissa työryhmä on suunnitellut toistaiseksi pienimuotoisia tapahtumia, kuten ensimmäisenä Maailman sepsispäivänä Suomessa syksyllä 2020 tapahtuman Meilahden kampuksella. Toimintaa

on koko ajan sittemmin rajoittanut pandemia, joka on pitänyt tapahtumat pieninä, joskin kassakin on vielä vaatimaton. Viime syksynä järjestimme aiheeseen liittyvän webinaarin terveydenhuollon oppilaitoksille ja nyt Lääkäripäivillä virtuaalisen sepsiskurssin. Luentoja on ollut ja asiaa on esitelty mediassa, erityisesti kokemusasiantuntija Anna-Greta Tiiran näkökulmasta. Olemme kääntäneet suomeksi World-Sepsis Day materiaalia, jota voi ladata ilmaiseksi tai tilata pientä maksua vastaan World Sepsis Day-sivuston materiaalipankista kampanjoita varten. Jatkossa on tarkoitus kääntää sieltä löytyvä opas sepsiksestä selviytyneille, jonka tarpeellisuutta en lainkaan epäile.

Lopulta syksyllä 2020 perustettiin toimintaa jatkamaan Sepsis ry, jonka tavoitteena on lisätä sepsiksen tunnettuutta ja jakaa tietoa, mutta ennen kaikkea toimia sepsispotilaiden ja heidän omaistensa tukena. Toiminta on vasta alussa ja keskitymme jäsenhankintaan, tiedotukseen ja pikkuhiljaa kasvattamaan tapahtumienkin kautta näkyvyyttä. Varsinai-

set nettisivut ovat vasta työn alla, ja toistaiseksi keskustelualustana toimii sosiaalinen media, Facebookin Suomen sepsis -ryhmä, joka on tarkoitettu ammattilaisille ja sepsiksen koskettamille ihmisille.

Kun haluat tulla mukaan rakentamaan verkostoa, jossa toiminta tähtää potilaiden parempaan tunnistamiseen ja hoitoon hoitoketjun kaikissa vaiheissa sekä tukeen myös sairaalahoidon jälkeen, olet sydämellisesti tervetullut mukaan. Sepsis ry:n jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun 15 € tilillemme Sepsis ry: FI5715443000239835, merkitse viestikenttään nimesi ja sähköpostiosoitteesi. Otamme myös vastaan lahjoituksia samalle tilille. Mukaan voi tulla kannatusmielessä tai aktiivisena toimijana. Asiaamme voi tuki edistää myös liittymättä, kukin parhaaksi katsomallaan tavalla. Syksyllä 2022 on tarkoitus järjestää jälleen Webinaareja sekä Maailman sepsispäivän tapahtuma Helsingissä ja erittäin mielellään myös muissa maakunnissa. Tervetuloa mukaan ammattilaiset, potilaat ja potilaiden läheiset! ■

## SAY 70 -vuotta

► SAY täyttää tänä vuonna 70 vuotta. Yhdistyksemme perustettiin 22.11.1952 Eero Turpeisen kotona. Juhlavuosi pyritään huomioimaan yhdistyksen toiminnassa. Muun muassa verkkosivujen ja Finnanestin ulkoasun suhteen suunnitellaan päivitystä. Johtoryhmä pyrkii saamaan kaikki jaokset aktiivisesti mukaan juhlavuoden järjestelyihin.

## Jaoksille rahavaraus toiminnan suunnitteluun

► SAY:n johtokunta on varannut rahaa tälle toimikaudelle jaosten toiminnan suunnitteluun. Jaosten tulee esittää johtokunnalle etukäteen suunnitelma tarpeesta ja käyttökohteesta. Vuosikokousten lisäksi esimerkiksi tapahtumien järjestämistä varten jaokset voivat pitää suunnittelukokouksia, joita yhdistys voi tukea.

Toiminnan suunnitteluun tukea saadakseen jaoksen pitää olla aktiivinen ja järjestää säännöllisesti sessio Operatiivisille päiville sekä kirjoittaa artikkeleita tai teemanumeroita Finnanestiin. ■

## Uusia jäseniä yhdistykseen

► SAY:n johtoryhmä on hyväksynyt uusia jäseniä. He ovat: Ida Tilli, Heta-Maria Lähteenoja, Enni Lakkisto, Ilia Podergin, Miika Janhunen, Eero Silver, Emma Tuvikene, Satu Lehtola ja Karoliina Korhonen. ■

### **SAYSKY palaa vuonna 2023**

► Tapahtumaa suunnitellaan päivämäärille 15.–17.3.2023. ■

# The 2022 Helsinki Rinaldo Bellomo symposium on clinical trials in the intensive care unit

Time: Tuesday June 7<sup>th</sup> 9 AM – 5:30 PM

Location: The lecture hall in the annex of Finska Läkaresällskapet, Johannesbergintie 8, Meilahti

**Professor Rinaldo Bellomo** of Intensive Care of the University of Melbourne, Australia is one of the most cited and celebrated researchers in field of intensive care medicine. He has and is currently leading numerous large clinical trial that have, and will be published in the best medical journals.

It is our great pleasure to welcome him in Helsinki for the XV Conferment Ceremony of the Medical Faculty of the University of Helsinki between June 8th and 10th of June.

Prior to the Conferment Ceremony we have the honor to welcome him and you all to a scientific symposium on trials in the intensive care unit.



## TRIALS IN THE ICU

9:00–9:45

Rinaldo Bellomo:  
Trials in the critically ill: challenges, insights and rewards

10:00–10:30

Coffee break

## COVID-19

10:30–11:00

Maija Kaukonen:  
Trials on drug treatment for COVID-19

11:00–11:30

Johanna Hästbacka:  
What do we know about long-term outcome?

11:30–12:00

Rinaldo Bellomo:  
The strange story of COVID in Australia

Lunch 12:00-13:00

## POST CARDIAC ARREST MANAGEMENT

13:00–13:30

Markus Skrifvars:  
Why do hypothermia trials fail when the experimental evidence is so convincing?

13:30–14:00

Marjaana Tiainen:  
What else have we learnt about post cardiac arrest management via large RCTs?

## MAJOR TRAUMA AND BRAIN INJURY

14:00–14:30

Eino Palin:  
Can erythropoietin help in trauma?

14:30–15:00

Timo Laitio:  
Could inhaled Xenon work?

15:00–15:30

Coffee Break

## FLUID TRIALS IN THE OR AND ICU

15:30–16:00

Suvi Vaara:  
Should we give less intravenous fluid for the failing kidney?

16:00–16:30

Eero Pesonen:  
Albumin in cardiac surgery – The ALBICS trial

16:30–17:00

Rinaldo Bellomo: What will trials in the ICU look like in the future?

17:00–17:30

Wrap up and final discussion

14.45–15:00

Palaute ja päätöspanat,  
Jari Pokka, SATEL pj.

- The price of the symposium is 100 EUR and includes lunches and coffee breaks.
- There will be interesting presentations and plenty of time for scientific discussions.
- The seating is limited so register by sending an email with your contact details to [marja.makinen@hus.fi](mailto:marja.makinen@hus.fi).

## Neuroanaesthesia section of the Finnish Society of Anaesthesiologists and National Hospital for Neurology and Neurosurgery, UCLH arrange a joint webinar on Monday 23<sup>rd</sup> May 2022.

Time: 23<sup>rd</sup> May 11 am – 2 pm (UK) 13–16 (Finland)

Webinar is aimed at registrars and specialists in the neuroanesthesia and neurocritical care training program.

### PROGRAM:

13:00–13:05 Opening

13:05–13:30

Dr Eleanor Carter MBChB BSc  
FRCA:  
Anaesthesia for Epilepsy  
surgery

13:40–14:05

Mr Ahmed Toma FRCSN:  
Hydrocephalus

14:15–14:45

Lunch and Coffee break

14:45–15:10

Heidi Vanhala MD:  
Anemia in patients with trauma-  
tic brain injury

15:20–15:45

Essi Raatikainen MD:  
Thrombosis & throm-  
boprophylaxis in patients with  
intracranial haemorrhage

15:55–16:00 Closing

### SPEAKERS:

- Dr E Carter MBChB BSc FRCA  
Consultant Neuroanaesthetist  
National Hospital for Neurology and  
Neurosurgery  
UCLH NHS Foundation Trust  
Queen Sq  
London WC1N 3BG

- Dr E Raatikainen MD  
Tampere University Hospital  
Department of Anesthesiology and  
Intensive Care  
Tampere, Finland

- Mr A Toma FRCSN  
Consultant Neurosurgeon  
Victor Horsley Department of Neuros-  
urgery  
National Hospital for Neurology and  
Neurosurgery  
UCLH NHS Foundation Trust  
Queen Sq  
London WC1N 3BG

- Dr H Vanhala MD  
Tampere University Hospital  
Department of Anesthesiology and  
Intensive Care  
Tampere, Finland

- Registration: riikka.takala@gmail.com by 16th May 2022.
- A zoom link will be e-mailed to participants near webinar.
- CME are applied through the Royal College of Anaesthetists and Turku University.



University College London Hospitals  
NHS Foundation Trust